MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI

1. Giriş

Manisa Celal Bayar Üniversitesi (MCBÜ), sürdürülebilirliği yalnızca çevresel bir kavram olarak değil, eğitim, araştırma, toplumsal katkı ve kurumsal yönetişim alanlarında bütünleşik bir yaklaşım olarak ele almaktadır.

Bu politika, ulusal ve uluslararası iyi uygulamalar ve üniversitemizin misyon–vizyonu doğrultusunda oluşturulmuştur.

MCBÜ, sürdürülebilir kampüs kültürünü güçlendirmek amacıyla çevresel yönetim, sosyal kapsayıcılık, ekonomik sürdürülebilirlik ve güçlü yönetişim ilkelerini temel alan uzun vadeli bir stratejik çerçeve ile ilerlemektedir.

Bu politika metni, sürdürülebilirlikle ilgili stratejik hedeflere bağlılığı ve süreçte benimsenen ilkeleri taahhüt altına alır.

2. Kurumsal Yapı ve Yönetişim

MCBÜ'de sürdürülebilirlik çalışmaları, Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü çatısı altında bütüncül bir yapıda yürütülmektedir. Bu yapı; enerji, su, atık, ulaşım, dijital dönüşüm, erişilebilirlik, toplumsal katkı ve üniversite-sanayi iş birliği gibi alanlarda komisyonlar ve çalışma grupları tarafından desteklenmektedir.

Üniversite, karar alma süreçlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik, paydaş katılımı ve etik ilkeleri temel alır. Kurullar, komisyonlar ve yönetsel yapıların tamamı sürdürülebilir üniversite vizyonu doğrultusunda çalışmaktadır.

MCBÜ'nün yönetişim yaklaşımı, kurumsal sürdürülebilirliği güçlendiren planlama, izleme ve değerlendirme mekanizmaları ile desteklenmektedir.

Sürdürülebilirlik faaliyetleri PUKÖ (Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al) yaklaşımıyla sürekli iyileştirilir.

Bu politika, tüm akademik ve idari birimleri kapsar. Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü sürecin koordinasyonundan; ilgili birimler uygulama, izleme ve raporlamadan sorumludur.

MCBÜ, sürdürülebilirlik performansını enerji, su, atık yönetimi, ulaşım, karbon ayak izi ve erişilebilirlik göstergeleri üzerinden düzenli olarak izler ve yıllık sürdürülebilirlik raporlarıyla paydaşlara şeffaf şekilde sunar.

SKA'lara ilişkin temel ilkesel yaklaşım aşağıda sunulmaktadır.

SKA 1 -Yoksulluğa Son

MCBÜ, ekonomik dezavantajlı öğrencilerin eğitime tam ve eşit katılımını sağlamak amacıyla kapsamlı sosyal destek politikaları yürütmektedir.

Ücretsiz yemek hizmeti, gelir düzeyi uygun olan öğrencilere sunularak beslenme güvenliği desteklenmektedir. Bu hizmet beslenme uzmanları tarafından planlanmakta ve öğrenci ihtiyaçlarına göre düzenlenmektedir.

Üniversite Vakfı tarafından sağlanan burs olanakları, eğitimde fırsat eşitliğini artırmakta, yıldan yıla burs kapsamı genişletilmektedir.

İŞKUR destekli öğrenci istihdam programı sayesinde öğrenciler kampüs içinde ücretli görevlerde çalışarak hem iş deneyimi kazanmakta hem de ekonomik olarak desteklenmektedir.

MCBÜ, maddi imkânları yetersiz öğrencilerin barınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla rehberlik hizmetleri sunmakta ve ücretsiz barınma olanaklarına erişimi kolaylaştırmaktadır.

SKA 2 - Açlığa Son

Üniversite yemekhanesi, öğrencilerin sağlıklı ve dengeli beslenmesini desteklemek amacıyla düzenli olarak bilimsel beslenme kriterlerine uygun menüler oluşturur.

Beslenme farkındalığını artırmak üzere seminerler, bilgilendirme etkinlikleri ve çeşitli atölyeler düzenlenir. Bu etkinlikler öğrencilerde bilinçli beslenme alışkanlıkları oluşturmayı hedefler.

MCBÜ, gıda israfını azaltmak için porsiyon kontrolü, atık ayrıştırma ve verimli mutfak uygulamaları gibi sürdürülebilir politikaları hayata geçirmektedir.

SKA 3 - Sağlıklı Bireyler

MCBÜ, öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve sosyal sağlığını bir bütün olarak ele almakta ve geniş kapsamlı sağlık destek hizmetleri sunmaktadır.

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

MCBÜ, öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve sosyal iyilik halini bütüncül bir yaklaşımla ele almakta ve sporun sağlık üzerindeki dönüştürücü etkisini merkeze alan kapsamlı politikalar yürütmektedir. Öğrencilerin düzenli fiziksel aktiviteye erişimini artırmak amacıyla spor altyapılarını sürekli geliştirmekte ve sporun hem koruyucu sağlık hem de sosyal bütünleşme açısından kritik bir unsur olduğu bilinciyle hareket etmektedir.

Kampüste yüzme havuzu, spor salonları, fitness alanları ve çeşitli açık spor alanları öğrencilerin sağlıklı yaşam alışkanlıklarını desteklemektedir.

Kampüste yer alan açık ve kapalı yüzme havuzları, modern spor salonları, tenis kortları, basketbol–voleybol sahaları, sağlık için spor merkezi ile yürüyüş ve koşu parkurları gibi geniş spor imkânları, öğrencilerin aktif yaşam kültürünü benimsemelerine olanak sağlamaktadır. Bu tesisler yalnızca serbest kullanım için değil, aynı zamanda düzenli egzersiz programları, temel spor eğitimleri, üniversiteler arası müsabakalar ve rekreatif etkinlikler için de kullanılmaktadır. Böylece MCBÜ, öğrencilerin sporla günlük ve sürdürülebilir bir ilişki kurmasını teşvik etmektedir.

Psikolojik danışmanlık birimi, öğrencilere gizlilik esaslı profesyonel destek sunmakta, sınav stresi, kaygı, uyum problemleri gibi alanlarda rehberlik hizmetleri verilmektedir.

Toplum sağlığına katkı amacıyla bağımlılık farkındalığı, ilk yardım eğitimleri ve sağlıklı yaşam seminerleri düzenlenmektedir.

SKA 4 - Nitelikli Eğitim

MCBÜ, yükseköğretimde kaliteyi artırmayı hedefleyen politikalar doğrultusunda tüm programlarını Bologna süreci ile uyumlu hale getirmiştir.

Kurumumuzun sürdürülebilirlik politikası, sadece çevresel veya ekonomik ölçütlerle birlikte insan kaynağının sürdürülebilir gelişimini de temel alır. Bu bağlamda, tüm programlar, katılımcıların bilgi, beceri ve yetkinliklerini uluslararası düzeyde şeffaf ve tanınır kılmak amacıyla Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ/EQF) ile uyumlu olacak şekilde tasarlanmaktadır. Bu yaklaşımla, üniversitemiz mezunlarının yetkinliklerinin sadece ulusal değil uluslararası tanınırlığının sağlanması ve yüksek bir kalite standardını garanti altına almayı hedefler.

Öğrencilerin dijital öğrenme süreçlerini desteklemek amacıyla ders materyalleri, çevrimiçi platformlar ve dijital kütüphane kaynakları sürekli güncellenmektedir.

Üniversite, yaşam boyu öğrenme vizyonu doğrultusunda geniş kapsamlı sertifika programları, eğitimler ve toplumsal eğitim etkinlikleri gerçekleştirmektedir. MCBÜ, engelli veya düşük sosyo-ekonomik düzeyden gelen öğrenciler/bireyler gibi dezavantajlı gruplara destek amacıyla burs programları uygulayarak eğitimde fırsat eşitliğine katkı sağlamaktadır.

Öğrencilerin araştırma ve proje geliştirme becerilerini güçlendirmek için akademik etkinlikler, bilimsel toplantılar ve proje atölyeleri düzenlenmektedir.

Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü bünyesinde yapılan hazırlıklar neticesinde tüm idari ve akademik personel için enerji ve suyun verimli kullanımına dair eğitim videosu hazırlanmış ve zorunlu hizmet içi eğitim haline getirilmiştir.

MCBÜ, enerji ve su verimliliği konusunda tüm personel ve öğrencilere yönelik eğitim programlarını, dijital modülleri ve bilinçlendirme faaliyetlerini düzenli olarak yürütür.

SKA 5 - Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

MCBÜ, tüm öğrencilerin ve çalışanların cinsiyete dayalı ayrımcılıktan uzak bir ortamda eğitim ve çalışma hakkına sahip olmasını güvence altına almaktadır.

Toplumsal cinsiyet farkındalığını artırmak amacıyla düzenlenen paneller, seminerler ve eğitimler kampüste eşitlik kültürünü güçlendirmektedir.

MCBÜ, kadın çalışanlar ve öğrenciler için güvenli ortam politikaları uygulamakta, taciz ve mobbing ile mücadele mekanizmaları aktif olarak çalışmaktadır.

MCBÜ Cinsiyet Eşitliği Politikası hazırlanmış ve senato kararıyla cinsiyet eşitliği çalışmalarının kurumsallaştırılması sağlanmıştır.

SKA 6 - Temiz Su ve Sanitasyon

MCBÜ, su yönetimi politikalarını tasarruf, sürdürülebilirlik, kullanılmış suların yeniden kullanımı ve verimlilik ilkeleri üzerine yapılandırmıştır. Kampüslerde su tüketimi düzenli olarak izlenmektedir.

Kurakçıl peyzaj uygulamaları ve damla sulama sistemleri yeşil alanlarda sürdürülebilir su kullanımını desteklemektedir.

Ulusal ve uluslararası ortaklıklarla yürütülen su temelli projeler, öğrenciler ve toplum için farkındalık yaratmakta ve sürdürülebilir su yönetimini desteklemektedir.

SKA 7 - Erişilebilir ve Temiz Enerji

MCBÜ, enerji verimliliği projelerini yaygınlaştırmış; LED dönüşümleri, otomasyon sistemleri ve enerji tasarrufu kampanyaları yürütmüştür.

Üniversite, temiz enerji kullanımını artırmaya yönelik yatırımlarla karbon ayak izini düşürmeyi amaçlamaktadır.

Enerji yönetimi kampüs genelinde düzenli olarak izlenmekte ve raporlanmaktadır.

Toplam elektrik enerjisi talebinin %25'e varan kısmının yenilenebilir kaynaklardan karşılanması sağlanmıştır. Elektrik tüketiminin gelecekte daha büyük bir bölümünün yenilenebilir kaynaklardan karşılanması hedeflenmektedir. Kampüs genelinde hareket sensörlü lambalar, inverter klimalar ve merkezi otomasyon sistemleri kullanılmakta olup, enerji verimli cihaz oranı ortalama %80 seviyesine ulaştırılmıştır.

SKA 8 - İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme

7+1 ve 3+1 işletmede mesleki eğitim modelleri, öğrencilerin sektör deneyimini artırmak amacıyla başarıyla uygulanmaktadır.

İsteğe bağlı staj programlarında öğrenci sigortalarının üniversite tarafından karşılanması eşit fırsat ilkesini desteklemektedir.

MCBÜ, girişimcilik kültürünü güçlendirmek amacıyla öğrencilere proje geliştirme, mentorluk ve yenilikçilik destekleri sunmaktadır.

Enerji sektörü paydaşlarıyla yürütülen iş birlikleriyle açılan laboratuvarlar, enerji sektörüne nitelikli personel yetiştirilmesine katkı sağlamaktadır.

SKA 9 - Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı

Üniversite, araştırma altyapısını geliştirme yönünde sürekli yatırımlar yapmakta; laboratuvarlar, uygulama merkezleri ve teknoloji geliştirme alanları güçlü bir Ar-Ge ekosistemi oluşturmaktadır.

MCBÜ her yıl önemli sayıda fikrî mülkiyet çıktısı üretmekte ve yenilikçi projelerin geliştirilmesini teşvik etmektedir.

Sanayi iş birlikleri, öğrencilerin sektöre uyumunu artırmakta ve üniversitenin bölgesel kalkınmaya katkısını güçlendirmektedir.

SKA 10 - Eşitsizliklerin Azaltılması

MCBÜ, tüm kampüslerde erişilebilirlik düzenlemelerini tamamlayarak engelli öğrencilerin eğitim süreçlerine tam katılımını güvence altına almıştır.

Uluslararası öğrenciler için uyum programları, Türkçe destek dersleri ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır.

SKA 11 - Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar

MCBÜ, topluma açık kültürel etkinlikler, bilimsel toplantılar ve sosyal sorumluluk projeleri ile şehirle güçlü bir etkileşim içindedir.

Kampüs içi ulaşım, yeşil alan yönetimi ve güvenlik sistemleri sürdürülebilir kentleşme yaklaşımına uygun olarak yapılandırılmıştır.

Üniversitenin tüm eğitim binaları depreme dayanıklı olacak şekilde güçlendirilmiş ve kampüs genelinde afet farkındalık çalışmaları yürütülmektedir.

Kampüs içi ulaşımda %100 elektrikli otobüsler, ücretsiz personel servisleri ve bisiklet yolları kullanılmaktadır.

SKA 12 - Sorumlu Üretim ve Tüketim

MCBÜ, döngüsel ekonomi ilkelerini benimseyerek atık oluşumunu önler, tehlikeli atıkları kaynağında ayrı toplar ve güvenli şekilde yönetir, kaynak verimliliğini artırır, sürdürülebilir tedarik ve tüketim alışkanlıklarını teşvik eder ve sıfır atık hedefiyle sorumlu üretim-tüketimi kampüs yaşamının ayrılmaz parçası hâline getirmeyi taahhüt eder.

MCBÜ, Sıfır Atık uyumlu kampüs hedefi doğrultusunda atık ayrıştırma, kaynak azaltımı ve farkındalık kampanyaları yürütmektedir.

Üniversite, tüketim alışkanlıklarında tasarrufu teşvik eden sosyal farkındalık projeleri gerçekleştirmektedir.

MCBÜ, kampüs genelinde atıkların ayrıştırılması, geri dönüşüm oranlarının artırılması ve kaynak azaltımına yönelik farkındalık programlarını sistematik biçimde yürütmeyi taahhüt eder.

SKA 13 - İklim Eylemi

MCBÜ, iklim değişikliği ile mücadelede enerji verimliliği, karbon azaltım stratejileri ve ağaçlandırma programlarını bütüncül bir çerçevede yürütmektedir.

Öğrencilere ve topluma yönelik iklim farkındalığı eğitimleri düzenlenmekte; sürdürülebilir yaşam kültürü desteklenmektedir.

SKA 14 - Sudaki Yaşam

MCBÜ, su ekosistemlerinin korunması için farkındalık artırıcı etkinlikler düzenlemekte; öğrenciler ve topluluklar için çevresel sorumluluk projeleri sunmaktadır.

Bilimsel çalışmalar ve çevre eğitimleri, su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını desteklemektedir.

SKA 15 - Karasal Yaşam

Üniversite kampüslerinde ekolojik peyzaj yönetimi, biyolojik çeşitliliği korumaya yönelik uygulamalar ve ağaçlandırma çalışmaları yürütülmektedir.

Doğa temelli öğrenci projeleri ve gönüllülük çalışmaları ile çevresel farkındalık artırılmaktadır.

SKA 16 - Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar

MCBÜ, kurumsal etik ilkeleri gözeten şeffaf yönetişim anlayışını benimsemiştir.

Etik kurullar, kalite komisyonları ve katılımcı karar alma mekanizmaları kurumsal bütünlüğü güçlendirmektedir.

SKA 17 - Amaçlar İçin Ortaklıklar

Üniversite, ulusal ve uluslararası düzeyde kamu kurumları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile sürdürülebilirlik odaklı iş birlikleri yürütmektedir.

Bu ortaklıklar, öğrenci hareketliliğinden araştırma projelerine kadar geniş bir yelpazede etkili sürdürülebilirlik çıktıları üretmektedir.